

Wprowadzenie

Z wielką przyjemnością prezentujemy Państwu najnowszy zeszyt naszego czasopisma, poświęcony wielowymiarowym relacjom człowieka we współczesnym świecie. Rozważania podjęte przez autorów poszczególnych tekstów koncentrują się na fundamentalnych relacjach, które kształtują ludzkie życie – od relacji rodzinnych, poprzez pedagogiczne i społeczne, aż po duchowe.

Każdy człowiek od momentu przyjścia na świat jest osadzony w sieci relacji, które są nieodłącznym elementem jego życia. Właśnie owo doświadczenie bycia w relacji towarzyszy człowiekowi od narodzin aż do śmierci. W tym kontekście relacje rodzinne stanowią fundament, na którym budowane są nasze późniejsze interakcje i wszelkie próby zrozumienia świata.

W niniejszym zeszycie zamieszczono dziewięć artykułów naukowych, których autorzy starają się wnikliwie analizować różne aspekty relacji międzyludzkich.

W pierwszym dziale (Artykuły i rozprawy) zawarto cztery teksty. Pierwszy artykuł *Family Relationships and Parenting Dynamics in Blended Families* [Relacje rodzinne i oddziaływania wychowawcze w badanych rodzinach patchworkowych] ukazuje złożoność relacji rodzinnych i oddziaływań wychowawczych z perspektywy wszystkich członków systemu rodzinnego. Jak zauważają autorki, „badanie pozwoliło opisać relacje rodzinne w rodzinach patchworkowych pod względem struktury, więzi i oddziaływań wychowawczych w kontekście postaw i kompetencji rodzicielskich, zasobów w radzeniu sobie z wyzwaniami życia rodzinnego”.

Kolejny artykuł *Relacja pedagogiczna: między doświadczeniem dziecka a odpowiedzialnością dorosłego. W kręgu inspiracji i interpretacji fenomenologicznej praktyki pedagogicznej* przenosi uwagę z kontekstu rodzinnego do bardziej złożonych relacji pedagogicznych i wychowawczych w układzie dorosły – dziecko, nauczyciel – uczeń. Zdaniem autorki, w centrum problematyki relacji pedagogicznej wciąż pozostaje kwestia asymetrii w relacji między dzieckiem a dorosłym, co jeszcze bardziej uwypukla odpowiedzialność dorosłego w procesie wychowania dziecka.

Tematykę relacji pedagogicznych i wychowania porusza także artykuł *Idea „potrójnego nauczyciela” w wychowaniu do twórczego życia*. Dotyczy ona relacji zachodzących między Nauczycielem Zewnętrznym, Nauczycielem Wewnętrznym i Nauczycielem Transcendentnym. Autorka zwraca uwagę na to, że każda ze „stron” interakcji jest bardzo istotna w procesie wychowania do twórczego życia.

Ostatni artykuł z tego działu *Relacyjna przestrzeń społeczna wobec procesu odstąpienia od przestępczości na przykładzie funkcjonowania wspólnot motocrossowych* poszerza temat wielowymiarowości relacji człowieka o szerszy kontekst społeczny, akcentując znaczenie więzi społecznych i relacji interpersonalnych w procesie odstąpienia od przestępczości.

W drugiej części naszego zeszytu prezentujemy dwa raporty z badań. Pierwszy dotyczy konstrukcji narzędzia do diagnozy złożonego zespołu stresu pourazowego (*Badanie C-PTSD w diagnozie osób dotkniętych przemocą – wstępna analiza kwestionariusza*). C-PTSD jest konsekwencją doświadczenia przemocy, która – jak zauważa autorka – w istotny sposób wpływa na wchodzenie w relacje interpersonalne.

Drugi raport z badań *Religijność skazanych kobiet – dynamika zjawiska. Na podstawie badań przeprowadzonych wśród kobiet osadzonych w Oddziale Zewnętrznym w Lublińcu* wprowadza nas w jeszcze szerszy kontekst relacyjności, a mianowicie w obszar religijności. Autorzy przeprowadzili badania panelowe, pierwsze w 2012 roku, drugie w 2023 roku, co pozwoliło na uchwycenie zmian w religijności osadzonych kobiet na przestrzeni 11 lat.

W trzecim dziale naszego zeszytu (Miscellanea) prezentujemy trzy artykuły, które niekoniecznie wpisują się w główny nurt

rozważań niniejszego numeru, ale stanowią swoiste dopełnienie prezentowanych wcześniej zagadnień.

Artykuł *Wielowymiarowa duchowość człowieka w recepcji myśli Stefana Kunowskiego (1909–1977)* ukazuje duchowość przez pryzmat wymiarów: rozumności, wolności, zdolności do wartościowania, twórczości oraz religijności. Tekst zachęca czytelnika do głębszej refleksji na temat wpływu duchowości na życie człowieka.

Kolejny artykuł *„Jestem lilią Szaronu, lotosem rozkwitłym w dolinie” (Pnp 2,1–2). Wymowa florystycznej metafory w odniesieniu do oblubienicy z Pieśni nad pieśniami* kontynuuje wątek duchowości, ale w bardziej literacko-biblijnym kontekście, co pozwala na pełniejsze zrozumienie znaczeń duchowych i symbolicznych obecnych w kulturze i religii.

Ostatnim artykułem jest opracowanie pt. *Udział nauczycieli w wychowaniu lotniczym w II Rzeczypospolitej*. Zamknięcie zeszytu artykułem o tematyce historycznej dodaje wartości interdyscyplinarnej zamieszczonym tu opracowaniom, przywracając kontekst edukacyjny, ale w perspektywie historycznej.

Mamy nadzieję, że lektura artykułów zawartych w niniejszym zeszycie przyczyni się do lepszego zrozumienia wielowymiarowości relacji człowieka w współczesnym świecie oraz stanie się inspiracją do refleksji naukowej i dalszych eksploracji badawczych.

Jako redaktor tematyczny bieżącego zeszytu pragnę podziękować Zespołowi Redakcyjnemu za owocną współpracę oraz Recenzentom za dzielenie się wiedzą i konstruktywne uwagi, które wzbogacają wartość naukową naszego czasopisma.

ADRES DO KORESPONDENCJI:

Dr Estera Twardowska-Staszek

Uniwersytet Ignatianum w Krakowie

Instytut Nauk o Wychowaniu

E-mail: estera.twardowska-staszek@ignatianum.edu.pl